

Wrocław, 11 lipca 2012 roku

WK.60/435/K-18/J/12

**Pani
Karolina Kempiszak
Kierownik
Samorządowej Administracji
Placówek Oświatowych w Krynicy**

**ul. Wrocławska 9
55-114 Wisznia Mała**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła, w okresie od 18 do 22 czerwca 2012 roku, kontrolę gospodarki finansowej Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Krynicy (dalej SAPO) ze szczególnym uwzględnieniem realizacji planu finansowego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Szewcach – jednostki obsługiwanej pod względem finansowo - księgowym przez SAPO za 2011 rok.

Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole, podpisanym 22 czerwca 2012 roku i pozostawionym w jednostce.

Uchybienia i nieprawidłowości wystąpiły przy realizacji następujących zagadnień.

W zakresie ustaleń organizacyjnych

W Statucie Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Krynicy, wprowadzonym przez Radę Gminy Wisznia Mała uchwałą nr IV/XXVII/167/04 z 9 grudnia 2004 roku, przyjęto, że SAPO realizuje swoje zadania w porozumieniu z dyrektorami placówek oświatowych oraz kierownikami innych jednostek organizacyjnych Gminy, korzystających z usług świadczonych przez SAPO. W tym zakresie dyrektorzy placówek oświatowych nie zawarli porozumień ani nie powierzyli pisemnej odpowiedzialności głównej księgowej SAPO za prowadzenie ksiąg rachunkowych ich jednostek, co było niedopełnieniem obowiązku, wynikającego z art. 53 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240 ze zm.), art. 4 ust 5 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku nr 152, poz. 1223 ze zm.) oraz postanowień Statutu SAPO.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Dokumentacja przyjętych dla Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Szewcach zasad rachunkowości nie spełniała w całości wymogów, zawartych w art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku nr 152, poz. 1223 ze zm.). Nie określono w niej systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów.

Operacje gotówkowe, wynikające z pobierania opłat za posiłki oraz opłat stałych w Przedszkolu Publicznym w Strzeszowie, dokonywane są poprzez Intendenta Przedszkola na podstawie upoważnień udzielonych przez Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Szewcach. Z zestawień wpłat dokonanych w 2011 roku wynikało, że intendent przyjął 101.711,50 zł tytułem wpłat za wyżywienie i czesne. Nie sporządzano raportów kasowych w tym zakresie (ewidencja wpłat i ewentualne zwroty nadpłat). Powyższe wskazywało na brak ewidencji rozliczeń intendenci z pobranych opłat, co było niegodne z art. 4 ust. 2 powoływanej ustawy o rachunkowości oraz kontroli ze strony Głównego Księgowego, co było niezgodne z art. 54 ust. 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240 ze zm.), w świetle którego dowodem dokonania przez głównego księgowego wstępnej kontroli jest jego podpis złożony na dokumentach dotyczącej danej operacji; złożenie podpisu przez głównego księgowego na dokumencie obok podpisu pracownika właściwego rzeczowo, oznacza, że nie zgłasza żadnych zastrzeżeń do przedstawionej przez właściwych rzeczowo pracowników oceny prawidłowości tej operacji i jej zgodności z prawem oraz nie zgłasza zastrzeżeń do kompletności oraz formalno-rachunkowej rzetelności i prawidłowości dokumentów dotyczących tej operacji.

Kontrola dowodów księgowych, ujętych w dziennikach częściowych dotyczących grudnia 2011 roku, wykazała 5 przypadków regulowania płatności zobowiązań wobec kontrahentów po terminach, określonych na dowodach księgowych (opóźnienia wynosiły od 1 do 14 dni). Pomimo, iż kontrolowana jednostka nie została obciążona odsetkami ustawowymi z tego tytułu, nieterminowe regulowanie zobowiązań było niezgodne z art. 44 ust. 3 pkt 3 powoływanej ustawy o finansach publicznych, w świetle którego wydatki publiczne powinny być dokonywane w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Pod wyciągi bankowe – źródłowe dokumenty księgowe, które potwierdzają dokonane operacje finansowe podpinano faktury, rachunki, noty księgowe – źródłowe dowody księgowe kosztowe, którym nadawano numer identyfikacyjny dziennika obrotów WZ (wyciąg rachunku bieżącego). Dokumenty te ewidencjonowane były zaś w dzienniku obrotów ZZ (zakupy). Taki sposób numeracji naruszał postanowienia art. 14 ust. 2 oraz 24 ust. 4 pkt 1 powoływanej ustawy o rachunkowości. Sposób dokonywania zapisów w dzienniku powinien umożliwiać ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi; księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych.

Nie zachowywano chronologii zapisów w dzienniku. Dokumenty wystawione od 1 do 31 grudnia 2011 roku ujęto w dzienniku z 6 grudnia 2011 roku. Było to niezgodne z art. 14 powoływanej ustawy o rachunkowości.

Dotacje udzielane niepublicznym przedszkolom/punktom przedszkolnym działającym na terenie Gmin: Wisznia Mała, Wrocław, Trzebnica ewidencjonowano w §4300 „zakup usług

pozostałych” zamiast w § 2540 „dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty”, stosownie do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. nr 38, poz. 207 ze zm.).

Nie sporządzono sprawozdań finansowych Zespołu na dzień 31 grudnia 2011 roku. Sporządzono sprawozdania finansowe łączne, dla 5 jednostek oświatowych. Było to niezgodne z § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. nr 128, poz. 861 ze zm.).

W zakresie realizacji planów finansowych

Realizując plan finansowy w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Szewcach w rozdziale 85415 § 3260 „inne formy pomocy dla uczniów” wykazano poniesione wydatki w zakresie pomocy materialnej dla uczniów w kwocie 2.595 zł ze środków ZSP w Szewcach bez uwzględnienia planu finansowego dla tego zespołu. W łącznym sprawozdaniu Rb -28S „pomoc materialna dla uczniów” za 2011 rok przekazany od Urzędu Gminy Wisznia Mała wykazano w rozdziale 85415 w § 3260 plan 12.340 zł i jego realizację 6.340 zł co oznaczało, że nie przekroczono planu wydatków w oświacie. W złożonym do protokołu wyjaśnieniu główna księgowa SAPO wyjaśniła, że: „wydatki wykazane w Dziale 801 Rozdziale 85415 par. 3260 Pomoc materialna dla uczniów w roku 2011 realizowane są zgodnie z decyzjami Wojewody Dolnośląskiego z dnia 24.06.2011 oraz z dnia 5.10.2011. Wydatek dotyczy dofinansowania zakupu podręczników dla uczniów w ramach rządowego programu pomocy uczniom w 2011 „Wyprawka szkolna”. Wyprawki wypłacane są uczniom szkół podstawowych i gimnazjów naszej Gminy. Wyżej cytowana decyzja dotyczy wszystkich placówek oświatowych Gminy Wisznia Mała. Plan wydatków przekazany jest przez Gminę Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych. Wydatki realizują szkoły na podstawie zebranej dokumentacji (faktury potwierdzające poniesione wydatki przez rodziców, oświadczenia itp.). Dokumentacja źródłowa gromadzona jest w szkołach. Wydatki podlegają sprawozdawczości i kontroli Kuratorium Oświaty we Wrocławiu. Rozliczenie końcowe dokonane było w skali całej Gminy a wydatki wykazane zostały w sprawozdaniu RB-28S łącznie dla wszystkich placówek oświatowych.” Powyższe było niezgodne z art. 236 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych ponieważ w planie wydatków bieżących wyodrębnia się w układzie działów i rozdziałów planowane kwoty wydatków bieżących, w szczególności na wydatki jednostek budżetowych, w tym na świadczenia na rzecz osób fizycznych.

Przekazywane dotacje podmiotowe w ramach środków planu finansowego ZSP Szewce niepublicznym jednostkom systemu oświaty zatwierdzał do wypłaty Kierownik SAPO bez upoważnienia Dyrektora ZSP Szewce co było niezgodne z § 15 ust. 3 rozporządzenia Ministra finansów z dnia 7 grudnia 2010 roku w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej

jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. nr 241, poz. 1616) z którego wynika, że tylko Kierownicy jednostek budżetowych dokonują wydatków do wysokości kwot ujętych w planie finansowym jednostki, przeznaczonych na dany cel lub zadanie. W dniu 21 czerwca 2012 roku Dyrektor ZSP w Szewcach udzieliła stosownego pełnomocnictwa Kierownikowi SAPO do realizacji dotacji podmiotowych z planu wydatków ZSP w Szewcach.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pani Kierownik, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przypisać odpowiedzialność za prowadzenie ksiąg rachunkowych głównej księgowej SAPO stosownie do art. 53 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240 ze zm.), art. 4 ust 5 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku nr 152, poz. 1223 ze zm.) oraz postanowień Statutu SAPO.
2. Uaktualnić dokumentację opisującą przyjęte w ZSP Szewce zasady (politykę) rachunkowości zgodnie z obowiązkiem, wynikającym z art. 10 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku, nr 152, poz. 1223 ze zm.), szczególnie w zakresie określenia systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych.
3. Prowadzić ewidencję na koncie 101 „Kasa” w przypadku zaistnienia operacji gospodarczych w tym zakresie, zgodnie z postanowieniami art. 4 powoływanej ustawy o rachunkowości.
4. Przestrzegać przepisów ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240 ze zm.) a w szczególności w zakresie:
 - a) dokonywania wydatków publicznych w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy;
 - b) uwzględnienia w poszczególnych planach finansowych jednostek oświatowych wydatków dotyczących danej jednostki stosowanie do art. 236 ustawy.
5. Zamieszczać na dowodach źródłowych (fakturach, rachunkach, notach) numery identyfikacyjne, pozwalające na powiązanie tych dowodów z zapisami księgowymi, w celu umożliwienia identyfikacji dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.
6. Zdarzenia jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym, ujmować w dzienniku chronologicznie, zgodnie z przepisami art. 14 ust. 1 powoływanej ustawy o rachunkowości.
7. Sporządzać na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych (dzień bilansowy), to jest na 31 grudnia, sprawozdania finansowe, stosownie do przepisów § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra

Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U nr 128, poz. 861 ze zm.).

8. Stosować prawidłową klasyfikację wydatków, określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów z 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. nr 38 poz. 207 ze zm.).
9. Przestrzegać § 15 ust. 3 rozporządzenie Ministra finansów z dnia 7 grudnia 2010 roku w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. nr 241, poz. 1616) z którego wynika, że Kierownicy jednostek budżetowych dokonują wydatków do wysokości kwot ujętych w planie finansowym jednostki, przeznaczonych na dany cel lub zadanie.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Jakub Bronowicki

Wójt Gminy Wisznia Mała